

Nesne Tespiti

Muhammed Pektaş 141220024, Cevher Söylemez 14122004

Ders: Bilgisayarlı Görmeye Giriş

ÖZET

Bu çalışmanın teması otonom araçlar olarak seçilmiştir. Bu tema doğrultusunda trafik lambası, insan ve araç tespiti üzerinde çalışılmıştır. Çalışmada kullanılan algoritma faster-RCNN olarak seçilmiştir.

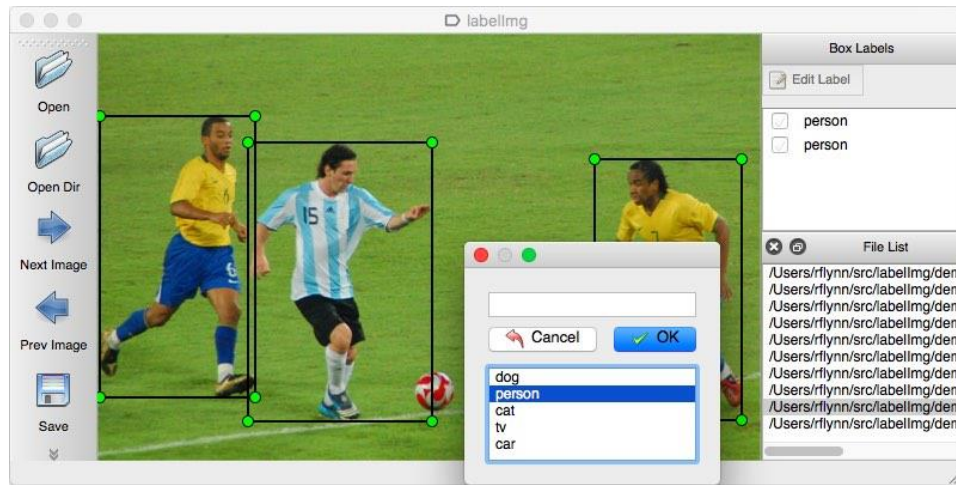
1. GİRİŞ

Yapay Zeka ve görüntü işlemedeki gelişmeler ile otonom araçlar günümüzde oldukça popüler olmuşlardır. Bu araçların en önemli görevleri arasında yoldaki yaya, araç ve trafik ışıklarını tespit etmek yer almaktadır. Bu çalışmada bu 3 nesnenin çalışması için bir model eğitilmiş ve başarılı sonuçlar elde edilmiştir.

2. MATERYAL VE YÖNTEM

Çalışmada kullanılacak olan nesne tespiti yapabilen modelin eğitilmesi için güçlü donanımlara ihtiyaç vardır. Bu donanımlar çok maliyetli olduğundan bu çalışma için ücretsiz bulut hizmetleri kullanılması gerekmedir. Bu doğrultuda kullanılan bulut hizmeti **Google Colabratory** olarak seçildi. Google Colabratory 12 saat boyunca kesintisiz model eğitebileceğiniz bir platformdur. Google Drive ile beraber çalışabilme yeteneğine sahiptir. Donanım olarak TPU ve GPU seçenlerini kullanıcılara sunmaktadır. Bu çalışmada Tesla K80 ekran kartı kullanılmıştır.[1]

Eğitim için etiketli verilerden oluşan bir veri kümesi oluşturulmalıdır. Bizim çalışmamız boyunca seçilen 3 adet sınıf için 42 adet resim kullanılmıştır. Bu 42 adet resim içinde 199 adet nesne etiketlenmiştir. Etiketleme işlemi için Şekil deki ekran görüntüsüne sahip **labelmg** yazılımı kullanılmıştır.[2]

Şekil 1 - Etiketleme Yazılımı Ekran Görüntüsü

Etiketlenen veri kümesine bazı görüntüler Şekil 2’de verilmiştir.

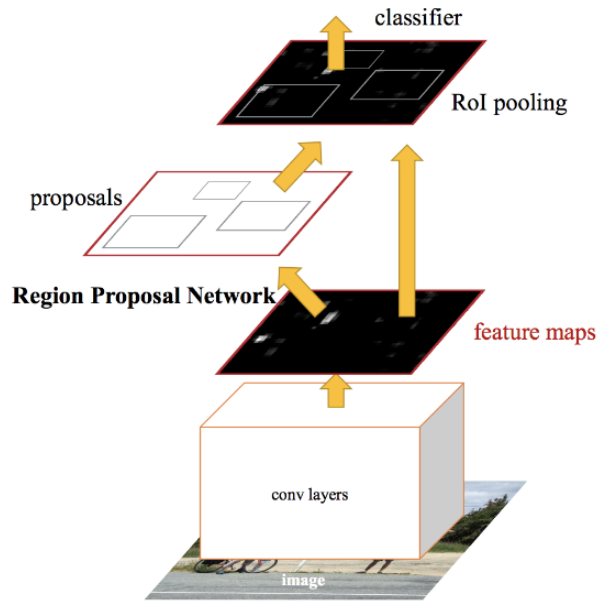
Şekil 2- Veri Kümesinden Bazı Örnekler

Eğitim için Faster-RCNN kullanılmıştır. Bu model diğer RCNN modellerine kıyasla en hızlı tahmin işlemini gerçekleştiren modeldir.

ALGORİTMA	TAHMİN SÜRESİ
<i>RCNN</i>	40-50 saniye
<i>Fast RCNN</i>	2 saniye
<i>Faster RCNN</i>	0.2 saniye

Tablo 1 - RCNN Algoritması Tahmin Sürelerine Göre Karşılaştırmaları[3]

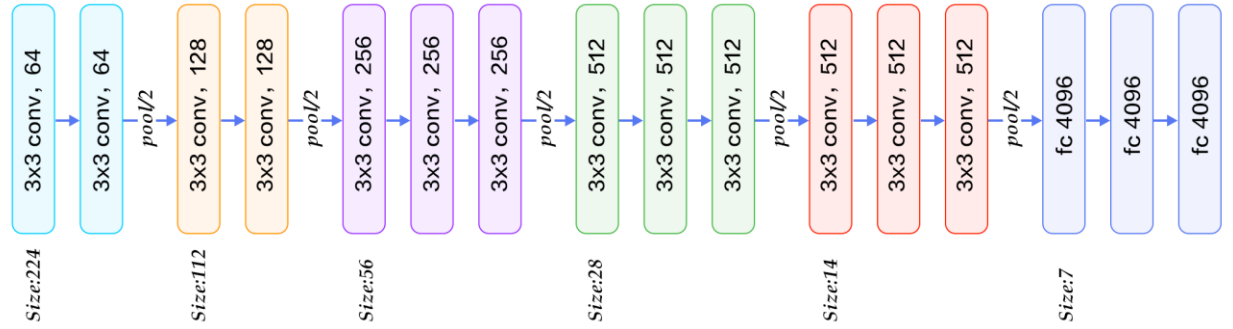
RCNN modellerinin karşılaştırması Tablo 1’de gösterilmektedir. Tablodan da görüleceği üzere tahmin süresi bakımından önemli bir gelişme kaydedilmiştir. Faster RCNN’in çalışma aşamaları Şekil 3’de gösterilmiştir.

Şekil 3- Faster RCNN yaklaşımı[4]

Şekil 3’deki gösterimde bahsedilen “*conv layers*” derin öğrenme çalışan kişilerin yakından tanıyacağı konvolüsyon katmanıdır. Bu katman sonucunda elde edilen özellikler “*Regional Proposal Network’e*” girdi olarak verilir. Bu ağ yapısı girdi olarak aldığı özellik haritasından çıktı olarak nesnelerin bulunabileceği bölgeleri verir. Nesne olduğu düşünülen bu bölgeler bir sınıflandırıcı yardımıyla sınıflandırılarak nesnenin olası yeri ve hangi nesne olduğu belirlenmiş olur. Faster RCNN kabaca bu şekilde çalışır.

Sınıflandırıcı olarak **VGG16** derin öğrenme modeli seçilmiştir. [5] Bu modelin yapısı Şekil 4’te verilmiştir.

Şekil 4- VGG16 Mimarisi [6]

Yapılan bu ön hazırlıklar ve parametre ayarlamalarından sonra imkanlar dahilinde yaklaşık 10-12 saat boyunca model 35 epoch eğitmiştir.

3. SONUÇLAR VE TARTIŞMA

Eğitim çok başarılı sonuçlar elde etmek için yeterli değildir. Ancak elde edilen sonuçlar görüleceği üzere azımsanmayacak derece bir başarı söz konusudur. 35 epoch’luk eğitim sonucunda elde edilen hata metriklerinin değerleri tablo 2’ de verilmiştir.

RPN’den gelen bölgelerin sınıflandırma doğruluğu	0.98959375
RPN sınıflandırıcı hatası	0.7705447039538486
RPN regresyon hatası	0.008215099184967585
Tespit edici sınıflandırma hatası	0.029626759485727235
Tespit edici regresyon hatası	0.021499177206191235
Toplam Hata	0.8298857398307345

Tablo 2- Hatalar Tablosu

Çalışmanın sonucu Şekil 5 ve Şekil 6’da gösterilmiştir.

Şekil 5- Örnek Çıktı 1

Şekil 6- Örnek Çıktı

KAYNAKLAR

[1] Google, Eriřim Tarihi: 29.05.2019, https://colab.research.google.com
[2] Tzutalin, D., (2017), Eriřim Tarihi: 26.05.2019, https://github.com/tzutalin/labelImg
[3] Sharma, P. (2018) Eriřim Tarihi: 28.05.2019, https://www.analyticsvidhya.com/blog/2018/10/a-step-by-step-introduction-to-the-basic-object-detection-algorithms-part-1/
[4] Sharma, P. (2018) Eriřim Tarihi: 28.05.2019, https://www.analyticsvidhya.com/blog/2018/11/implementation-faster-r-cnn-python-object-detection/
[5] Hassan, M. (2018), Eriřim Tarihi: 21.05.2019, https://neurohive.io/en/popular-networks/vgg16/
[6] Nanda, Y. (2018), Eriřim Tarihi: 29.05.2019, https://www.quora.com/What-is-the-VGG-neural-network